

Mia Bašić, studentica
Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu

EUROPSKI UPRAVNI PROSTOR,
Ivan Koprić, Anamarija Musa, Goranka Lalić Novak:
Institut za javnu upravu, Zagreb 2012., str. 299.

Od samog osnutka 1950. godine kao Europska zajednica za ugljen i čelik, preko Rimskih ugovora (1957.) i Maastrichta (1992.) gdje je dobila svoj konačan naziv, Europska unija kroz svoju uzburkanu i bogatu prošlost doživjela je brojne promjene koje ne jenjavaju ni dan danas. Obzirom na sve veći broj država članica, a samim tim i različitih kultura, logično je zaključiti da se mnoga toga u europskoj politici i europskom pravu trebalo promijeniti, a kako vremena mijenjaju običaje vjerujemo da će takve promjene biti konstantne. Jedno je od promjenama podložnijih i općenito delikatnijih područja Europske unije zasigurno područje javne uprave, koje je svakodnevno suočeno sa raznovrsnim neposrednim i posrednim poticajima za promjenom i modernizacijom.

Želeći nas upoznati s tim upravnim sektorom EU, istaknuti hrvatski pravni stručnjaci Ivan Koprić, Anamarija Musa i Goranka Lalić Novak, napisali su potrebnu knjigu pod naslovom „Europski upravni prostor“ koja je izašla u izdanju Instituta za javnu upravu, u Zagrebu, siječanj 2012. Prema autorima, knjiga nastoji prikazati i objasniti problematiku europskog upravnog prostora, razloge njegovog nastanka i neka otvorena pitanja njegova budućeg razvoja, s posebnim osvrtom na proces pristupanja Europskoj uniji i potrebne upravne prilagodbe. Knjiga je napisana u pet pomno obrađenih djelova kojima prethodi kratak sadržaj, okviri, prikazi, kratice i predgovor. Na kraju knjige smješteni su korisni prilozi: Europske agencije (prosinac 2011.), Popis dokumenata Sigme, Strategija za inovaciju i dobro upravljanje na lokalnoj razini - 12 načela dobrog upravljanja, Poglavlja pregovora o pristupanju, Broj glasova u Vijeću Europske unije od 1. siječnja 2007. i broj stanovnika, Sastav parlamenta prema Lisabonskom ugovoru.

U prvom dijelu „Razvoj Europske unije i institucionalni okvir“ (str. 1.- 56.) autori nas upoznaju sa najvažnijim institucijama Europske unije, prije toga kratko nas podsjećajući na samu povijest nastanka EU. Posebnu pažnju autori su posvetili trima stupovima Europske unije koje čine Europska zajednica (1. stup), Zajednička vanjska i sigurnosna politika, ZVSP (CFSP; 2. stup) i Suradnja u području pravosuđa i policije, SOPP (CJHA; 3. stup).

U drugom dijelu „Europsko upravljanje“ (str. 57.- 119.) autori se bave europskim sustavom upravljanja uključujući posebnosti prava i javnih politika Europske unije te problema implementacije i demokratskog deficita. Autori poglavlje započinju teoretskim pristupom europskim integracijama i upravljanju u Europskoj uniji, obrađuju izvore prava EU i politiku EU, i na kraju nas uvode u sam proces europskog upravljanja.

Treći dio „Europski upravni prostor- ispunjavanje europskih standarda u državama članicama i kandidatima“ (str. 121.- 174.) vješto obrađuje sadržaj europskog upravnog prostora kao i razloge njegova nastanka te ključne probleme, europska načela i standarde u odnosu na ključne aspekte javne uprave kao što su upravno postupanje, sudska kontrola uprave i službenici.

U četvrtom dijelu „Utjecaj Europske unije na trendove razvoja javne uprave i javnih politika u nacionalnim državama- odabrana pitanja“ (str. 175.- 246.) autori tematski obrađuju odabrane aspekte europskog upravnog prostora koji imaju značajan utjecaj na modalitete javnog upravljanja na više razina- europskoj, nacionalnoj i subnacionalnoj. Europeizacija javne uprave prikazana je na primjeru javnih službi, regulacijske politike, upravljanja kvalitetom u javnoj upravi i lokalnoj samoupravi, te na primjerima odabranih europskih politika- azila, informacijskog društva i e- uprave kao i politike za mlade.

U petom dijelu „Politika proširenja, Hrvatska i članstvo u Uniji“ (str. 247.- 278.) autori donose detaljan prikaz politike proširenja Europske unije sa posebnim naglaskom na ulazak Republike Hrvatske u punopravno članstvo, a koji nam daje jasan uvid u sve elemente tog procesa i upravne prilagodbe provedene u tu svrhu. Među važnim upravnim reformama koje su provedene u sklopu europeizacijskih napora autori posebno ističu oblikovanje sustava regionalnog razvoja, promjene u sustavu javnih službenika, reforma upravnog sudovanja i postupanja, usvajanje novog koncepta službi od općeg interesa, organizacijske promjene u upravnom sustavu na središnjoj državnoj razini, puna ratifikacija Europske povelje o lokalnoj samoupravi i prilagodba njezinim standardima, inovacije u sustavu oblikovanja javnih politika, uvođenje efikasne kontrole financijskog poslovanja javnopravnih tijela i mnoge druge.

Ugovor o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji potpisan je 9. prosinca 2011., a datum ulaska u punopravno članstvo određen je za 1. srpnja 2013. Ugovor je upućen u postupak ratifikacije u skladu s ustavnim odredbama svake od zemalja potpisnica, Republike Hrvatske i svih država članica EU.

Slijedom navedenih događaja, objavljivanje ove knjige dolazi nam tako u najboljem mogućem trenutku. Knjiga je prvenstveno namijenjena studentima, pravnim stručnjacima i službenicima javne uprave ali i svim zainteresiranim stranama, bez obzira na struku kojoj pripadaju. Ova knjiga je zaista hvalevrijedan projekt naših autora i nadamo se da će dospjeti u ruke što većeg broja zainteresiranih čitatelja.